

ÚVOD DO PŘEDMĚTU FYZIKA. BEZPEČNOST PRÁCE.

Pohádka:

Jednoho dne Rumcajsovi došly žaludy do pistole. Proto vzal pytel a povídá Mance: „Musím se zajít podívat, jestli už dozrály letošní žaludy, aby bylo čím nabíjet.“

Když došel k dubu na křižovatce v Řáholci, vidí, že na nejvyšší větvi sedí jičínský učitel Očičko, prohlíží si zvětšovací sklíčkem žaludy a píše si o nich něco do knížky. V tom mu vyklouzlo psací olůvko z prstů. Očičko po něm sáhl a zvrtila se mu jeho nešikovná učitelská noha. Začal padat a jen tak tak uvízl za prezku na větvi. Visí tam a křičí na celý les Řáholec.

Rumcajs skočil lehkým loupežnickým skokem k dubu, zatřásl jím a Očičko se mu šťastně sesypal do náruče. Očičko se nejprve podíval, jestli se mu neodprýsklo zvětšovací sklíčko a pak povídá Rumcajsovi: „Díky. Jmenuji se Očičko a jsem lučebník a silozpytec z Jičina. Kdybys někdy potřeboval radu, najdeš mě ve škole.“ Rumcajs pokýval hlavou a vyvedl Očička na kraj lesa a ukázal mu cestu do Jičina.

Jednoho dne do Řáholce přiletěl drak a chtěl Rumcajsovi odnést Manku. Rumcajs nevěděl, jak by se mu mohl postavit ve vzduchu, když neuměl létat. Manka mu poradila, aby se šel zeptat Očička.

Když Rumcajs přišel do školy, našel Očička provádějícího své hokuspokusy, při kterých bylo spoustu jisker a praskání. Rumcajs ještě ani pořádně nezačal mluvit o tom, co ho přivádí a Očičko mu povídá: „Dál už mluvit nemusíš. Tuhle máš na draka aparát a už mě neruš, uhasly by mi jiskry.“

Rumcajs odnesl aparát do jeskyně a dlouho si ho i s Mankou prohlíželi. Byli to dva nafouknuté měchy svázané k sobě řemínkem. Když se to postilo, ulítlo to rovnou nahoru ke stropu. K tomu ještě navíc patřilo krátké dřevěné veslo. Rumcajs si to dlouho prohlížel a po chvíli se tůkl do čela a řekl: „Už vím, na co ten krám je!“

A dál? Když si drak přiletěl pro Manku, Rumcajs mu řekl, že mu ukáže místo, kde Manka je. Sedl si mu na hřbet a navedl ho nad jezero. Když drak uviděl ve vodě svůj obraz, myslel si, že je to nějaký jiný drak, který mu Manku sebral. Rozzuřil se a vletěl rovnou do vody. Rumcajs v poslední chvíli sklouzl drakovi ze hřbetu a nafouknuté měchy ho udržely nad vodou.

Co si myslíte, co je skutečné a co je pohádka?

pohádka: drak, Rumcajs

skutečné: zvětšovací sklíčko, létající aparát, hokuspokusy s jiskrami (Ruhmhorff)

Pozn.: silozpytec = člověk zkoumající síly a další věci, dneska fyzik

lučebník = člověk zkoumající látky a jejich vlastnosti a využití, dneska chemik

Staré časy:

Lidé, kteří žili před několika stoletími, byli stejní jako my, ale jejich život byl velmi odlišný od toho našeho.

Jak se svítilo?	Loučemi, dřívky, svíčkami.
Jak cestovali?	Pěšky, koňmo, kočárem.
Jak si posílali zprávy?	Koňmo.
Jak pracovali?	Ručně, měli jen omezené nástroje.

Současnost:

Náš život je mnohem pohodlnější, míň se „nadřeme“ neboť máme lepší nástroje, které nám náš život ulehčují.

Jak se to stalo?

Lidé pozorovali různé zajímavé věci kolem sebe, dělali pokusy, přemýšleli o tom, co viděli a vyvozovali z toho určité závěry. Takové lidi se nazývali vědci a jejich práce vědou.

FYZIKA je taky věda, která zkoumá všechny jevy, které probíhají v přírodě.

Např.:

- Jak a proč se věci pohybují.
- Jak se mění tvar.
- Jak kapaliny tečou.
- Zákony pro světlo, elektřinu a magnetismus.
- Jak pracují stroje.